

[Carsten Andersen]

Sigtet med opholdet på en psykiatrisk hospitalsafdeling skal være at styrke personen og udvikle så mange sociale færdigheder, at patienten efter udskrivningen kan blive en del af samfundets fællesskab.

I tilknytning til nogle psykiatriske hospitalsafdelinger er der oprettet såkaldte lilleskoler for voksne, skoler, som påtager sig at undervise meget dårlige psykiatriske patienter. Undervisningen tilrettelægges ud fra bestemmelser om voksenundervisning i den eksisterende lovgivning. Denne bestemmelse rummes ikke i lovforslaget om folkeoplysning, og jeg skal bede ministeren være særlig opmærksom på dette problem, sådan at man ikke ad bagdøren lukker arbejdet for lilleskoler for voksne, som er et væsentligt aktiv i arbejdet med psykiatriske patienter.

Sengepladserne på de psykiatriske hospitaler er inden for den sidste 3-års-periode indskrænket fra 5.061 i 1986 til 3.521 i 1988. Det er en udvikling, der har været ønsket, nemlig at få indskrænket de store psykiatriske behandlingsinstitutioner, og det er glædeligt, at der samtidig på en række lokalsygehuse er oprettet psykiatriske afdelinger, men også her sker der nedskæringer.

Det var den politiske linje, at besparelserne på de psykiatriske sygehuse skulle anvendes til distriktspsykiatrien og det forebyggende arbejde. Dette er kun i meget begrænset omfang sket. Det bevirker, at presset på de små lokale psykiatriske afdelinger er vokset langt ud over, hvad disse afdelinger kan klare. Det resulterer i overbelægning, dårlig behandling, og hyppigheden af genindlæggelser vokser, fordi problemerne stadig eksisterer.

Distriktspsykiatriske behandlingstilbud i form af bofællesskaber, læresteder, beskyttede beskæftigelsesforanstaltninger m.v. har vanskelige vilkår, som også tidligere ordførere har beskrevet det, på grund af bureaukrati. De forskellige tilbud, der opbygges, kommer i klemme mellem amter og kommuner på grund af procedurespørgsmål. Behandlingsinstitutioner, som retter sig specielt mod det psykiatriske klientel, accepteres ikke som sociale behandlingsinstitutioner. Jeg vil gerne tilkendegive, at SF agter at tage initiativ til, at vi må få bistandsloven til at respektere, at der også må være behandlingsinstitutioner for voksne på dette område.

For et år siden bad jeg sundhedsministeren være opmærksom på, at der manglede forskellige boligtilbud til psykiatriske patienter, som på grund af lukning af psykiatriske sengeafdelinger stod uden relevant boligmulighed. For mig at se er der intet sket. Kommunerne må have særlig gunstige økonomiske støttemuligheder for at få alternative bofællesskaber eller lignende i gang. Jeg håber, disse ting også vil indgå, når vi vender tilbage til sundhedsministerens redegørelse.

Debatten om distriktspsykiatriens rolle som forebyggende element må afklares. I sundhedsministerens oplæg om temaplanrunde for 1990'ernes psykiatri argumenteres der for, at distriktspsykiatrien ikke skal henvende sig til den store gruppe af mennesker med psykiske problemer, men kun skal henvende sig til de svært og langvarigt syge psykotiske patienter. I regeringens forebyggelsesprogram derimod nævnes distriktspsykiatri som en oplagt mulighed for forebyggelse af psykiske lidelser i overensstemmelse med WHO's 3 niveauer. I den daglige debat nævnes også i en lang række situationer distriktspsykiatrien som et led i forebyggelse af psykiske lidelser og som et middel til at undgå indlæggelser på psykiatrisk hospital.

Der hersker uklarhed på dette område, og der er behov for en afklaring. Når man læser, hvem der har skrevet sundhedsministerens oplæg til temaplanrunde, finder man, at der er 6 socialfolk, medens der er 18 hospitalsfolk. Jeg kan godt forstå, at overvægten er på det hospitalsmæssige i deres opfattelse af distriktspsykiatrien. Hvad angår forebyggelsesredegørelsen og forebyggelsesplanerne, er det ikke til at se, hvem der har været penneførere, men dér har distriktspsykiatrien fået en ganske anden placering.

Uddannelse af personale inden for psykiatri-sektoren er stadig et underprioriteret område. Arbejde med andre mennesker med personlige problemer slider hårdt på det redskab, som skal bruges, nemlig behandleren selv. Alt for mange i det psykiatriske behandlingssystem giver udtryk for at være udbrændt. De mangler efteruddannelse og lade-op-kurser. Her finder man måske en af årsagerne til nogle af konfrontationsproblemerne på de lukkede afdelinger. Personalet er udpint på grund af for små normeringer, overbelægning og det deraf følgende dårlige arbejdsmiljø.